

**ЯКІСТЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТЕКСТУ В ОРИГІНАЛІ ТА
ПЕРЕКЛАДІ**

Ключові слова: мови, переклад, тексти, спеціалізація.

Ключевые слова: языки, перевод, тексты, специализация.

Keywords: languages, translation, texts, specialization.

Сучасні інформаційні технології пов'язані з утворенням нового інформаційного світу, в якому тексти набувають нових особливостей та нового значення. Тому велику роль відіграють мовні дослідження, зокрема дослідження спеціалізованих текстів [2]. В умовах існування великої кількості текстів, різноманіття видів діяльності людей та потенційних можливостей для розвитку нове значення мають дослідження форми тексту та ролі текстів у житті та діяльності людини. Ця велика проблема, якою займаються в різних галузях лінгвістики, філософії, психології, міждисциплінарних досліджень, може бути поділена на окремі напрямки досліджень. Зокрема, зацікавленість фахівців викликає проблема якості спеціалізованих текстів, яка розглядається з різних точок зору [1]. Виникнення поряд з друкованими на папері та рукописними текстами текстів в електронній формі, які також можуть створюватись з використанням інформаційних технологій, пов'язано з новими умовами існування текстів та їх значенням для людини. Тексти на папері, друковані або рукописні – більш стійкі. Як правило, до їх якості висуваються більші вимоги, оскільки такі тексти існують у просторі тривалий час, внесення змін до них є проблематичним, пов'язано зі значними витратами часу та матеріальних ресурсів. Змінений текст, за винятком текстів з незначними виправленнями, - текст, розміщений на новому матеріальному паперовому носії. Для документів у багатьох примірниках та для багатотиражних видань це пов'язано з виготовленням нових комплектів примірників та нових тиражів.

Тому текст на паперовому носії не передбачає значних суттєвих змін. Такий текст, як правило, розрахований на тривале користування, зберігання (за винятком коротких вузькоспеціалізованих текстів, наприклад, одноразові довідки, повідомлення тощо).

Тим більш, якість тексту на паперовому носії часто навіть передбачає тривале його використання (зберігання). Найбільш помітно це на прикладі паперових довідкових видань (словники, довідники, енциклопедії), які можуть зберігати актуальність протягом десятиліть і навіть століть. Довідкові видання це особливий тип друкованих паперових видань, до якості яких висуваються підвищені вимоги. Це і фактична відповідність реальним фактам, і вимоги до відтворення тексту на папері (коли значно простіше розшукати необхідну інформацію, вона краще сприймається, спрямована на практичне використання). Така інформація у довідкових виданнях як авторитетна інформація практичного використання повинна бути ретельно перевірена з точки зору відсутності друкарських помилок. Таким чином, довідкові друковані видання можуть розглядатись як своєрідний зразок якісного тексту з точки зору точної передачі фактів, сприйняття тексту, зручності його використання, відсутності фактичних та друкарських помилок. Але підготовка довідкових видань, як правило, пов'язана зі значними витратами часу, коштів, у підготовці таких видань беруть участь багато фахівців, кожний з яких відповідає за певний напрямок роботи.

Якість тексту залежить не тільки від кваліфікації укладачів (авторів), але і від вартості його підготовки. У випадках, коли на підготовку конкретного тексту спрямовують незначні кошти, існує менша можливість приділити увагу його якості. Зменшується можливість залучення висококваліфікованих фахівців, менше часу можна приділити різним видам обробки тексту з метою досягнення цілей текстів.

В епоху великої кількості текстів у електронній формі по новому постає проблема якості текстів. Тексти вже створюють автори, менш підготовлені до

літературної роботи, але такі тексти можуть широко розповсюджуватись. Для досягнення цілей тексту можуть застосовуватись інші прийоми. Якщо раніше якісний текст, як правило, був складним, але краще сприйняття досягалось за рахунок високої мовної культури, то тепер спостерігається тенденція спрощення та скорочення текстів. Навіть у спеціалізованих текстах можуть зустрічатись в більшій мірі елементи розмовних виразів, які поряд з передачею фактів можуть нести і емоційне навантаження, що може полегшити сприйняття цього тексту з боку читачів різного рівня підготовки та зрізною мотивацією. Такі особливості тексту можуть зберігатись і в перекладі, особливо якщо текст перекладу планується використовувати з тим же призначенням, як і текст оригіналу. В окремих випадках слід однак в тексті перекладу враховувати культурні особливості та особливості сприйняття представників мови перекладу. Цей аспект може бути предметом подальших досліджень спеціалізованих текстів з точки зору цільового перекладу.

Література

1. Попова Л. І. Тексти про образотворче мистецтво в професійній та міжособистісній комунікації // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Мови професійної комунікації: лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний, перекладознавчий та методичний аспекти» 28 лютого 2018 року. – Київ. - С. 202-203.
2. Попова Л.И. Современный иноязычный текст как элемент учебной деятельности //Сборник научных статей «Science, research, development. Philology, sociology and culturology. Часть 3» (03/2018, Роттердам). – Варшава. – С. 53-55.